

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania J. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Białymstoku
o zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu
16 grudnia 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego
w Białymstoku
z dnia 19 czerwca 2024 r., sygn. akt V Ua 8/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 19 czerwca 2024 r., oddalił apelację J. B., od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z 19 grudnia 2023 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Białymstoku z 21 maja 2021 r., odmawiającej wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od 31 października 2020 r. do 30 kwietnia 2021 r. w wysokości 100% podstawy jego wymiaru. W uzasadnieniu ZUS wskazał, iż z posiadanej dokumentacji wynika, że w dniu 31 października 2020 r. odwołujący uległ wypadkowi przy pracy, jednakże stwierdzono, że wyłączną przyczyną tego wypadku było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia.

W sprawie nie było kwestionowane, że zdarzenie z 31 października 2020 r. było zdarzeniem nagłym i miało związek z pracą oraz że w jego wyniku ubezpieczony doznał uszczerbku na zdrowiu. Jednakże w myśl art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Sąd Okręgowy podzielił bardzo szczegółowe rozważania poczynione przez Sąd Rejonowy oraz powołane przez ten Sąd poglądy wypracowane w orzecznictwie. Stanowisko Sądu pierwszej instancji zostało oparte na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w tym należycie ocenionych opiniach biegłych sporządzonych na potrzeby postępowania o sygn. akt VIII K 52/21. Z opinii tych wynika, że do zderzenia pojazdów doszło wówczas, gdy J. B. wykonywał manewr skrętu w drogę prowadzącą do zabudowań posesji. Poruszanie się kierującego samochodem O. nie pozwalało mu na uniknięcie zdarzenia drogowego, tj. zderzenia z wykonującym manewr skrętu w lewo kierującym samochodem S. J. B. W świetle dokonanych ustaleń Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim stanął na stanowisku, że naruszenie przez oskarżonego J. B. reguł ostrożności w ruchu drogowym daje podstawy do przypisania oskarżonemu skutku w postaci zaistniałego wypadku, a w konsekwencji przypisania mu odpowiedzialności za czyn z art. 177 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w sprawie karnej VIII K 52/21 wyrokiem z 26 lipca 2023 r. warunkowo umorzył postępowanie wobec oskarżonego J. B. na okres próby wynoszący 1 rok oraz zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego R. Ł. kwotę 4.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Wyrok uprawomocnił się w dniu 30 września 2023 r.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną wniesioną przez J. B., w której „na podst. art. 398⁹ pkt. 4 k.p.c.” wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący argumentował, że „w niniejszej sprawie Sądy obu instancji z sposób oczywisty rażąco naruszyły art. 21 ust. 1 ustawy z 30 października 2022 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i

chorób zawodowych (Dz. U. 2019, poz. 1205, ze zm.) niewłaściwie stosując ten przepis do ustalonego stanu faktycznego i w sposób oczywisty wadliwie kwalifikując zachowanie odwołującego się z 31 października 2020 r. W świetle ugruntowanego orzecznictwa Sądów sposób rozumienia tego przepisu nie może budzić wątpliwości, a stanowisko Sądów obu instancji stanowi oczywiste naruszenie prawa materialnego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Skarżący nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Wniosek nie podważa ustaleń faktycznych, na których oparto zaskarżony wyrok. W ocenie zarzutu materialnego zgłoszonej podstawy przedsądu wiążą zatem ustalenia stanu faktycznego na których oparto wyrok Sądu drugiej instancji.

Wniosek pomija część podstawy faktycznej i materialnoprawnej, składającej się na podstawę zaskarżonego wyroku.

Zdarzenie prócz tego, że było wypadkiem przy pracy, było też czynem z art. 177 § 1 k.k. Wypadek był zawiniony przez skarżącego. W sprawie nie ustalono, iżby kierowca drugiego samochodu naruszył przepisy i przyczynił się do wypadku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalila się wykładnia, że uprawniony nie traci prawa do świadczenia wypadkowego, jeżeli oprócz udowodnionego naruszenia przez niego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, wywołanego jego umyślnym lub rażąco niedbałym zachowaniem – przyczyną wypadku przy pracy (wypadku komunikacyjnego) było obiektywnie nieprawidłowe (niewłaściwe) zachowanie innego uczestnika zdarzenia, choćby niezawinione. Jeśli zatem zachowanie poszkodowanego pracownika będącego sprawcą wypadku drogowego nie stanowiło wyłącznej przyczyny wypadku, a tylko przyczyniło się do powstania tego zdarzenia (stanowiło jego współprzyczynę), to pracownik nie jest pozbawiony prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 3 grudnia 2013 r., II UK 169/13, LEX nr 1421810; z 9 czerwca 2016 r., III UK

158/15, LEX nr 2124045 oraz z 21 listopada 2018 r., I PK 156/17, LEX nr 2634550). W tej sytuacji pojawienie się jakiegokolwiek współprzyczyny wypadku wyklucza negatywne konsekwencje, jakie płyną w odniesieniu do ubezpieczonego z treści art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej. Dlatego, w sprawach dotyczących wypadków przy pracy tak ważne pozostają ustalenia faktyczne, bo przecież prawo materialne stosuje się do określonego stanu sprawy.

Współprzyczynienia w sprawie nie ustalono. Zwrócił na to uwagę Sąd pierwszej instancji i potwierdził to Sąd drugiej instancji.

Obecna sprawa cywilna (art. 1 k.p.c.) ma w części swoje odbicie w sprawie karnej, która mogła składać się na materiał sprawy (art. 382 k.p.c.). Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami stanu faktycznego stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Wprawdzie wyrok warunkowo umarzający postępowanie nie jest wyrokiem skazującym i dlatego nie wiąże wprost w sprawie cywilnej (art. 11 k.c.), to jednak w systemie prawa karnego prawomocny wyrok warunkowo umarzający postępowanie przesądza o popełnieniu przestępstwa (art. 1 § 1 k.k.). Wówczas nie można twierdzić, że sprawca nie popełnił czynu bez swojej winy albo że społeczna szkodliwość czynu nie jest wyższa niż znikoma (art. 1 § 2 k.k.). Nie budzą też wątpliwości okoliczności popełnienia przestępstwa (art. 66 § 1 k.k.).

Sprawa karna dotycząca wypadku komunikacyjnego (art. 177 § 1 k.k.) i wynikający z niej wyrok warunkowo umarzający postępowanie ma znaczenie w ocenie wyłączenia prawa do świadczenia z art. 21 ust. 1 ustawy z 30 października 2022 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i dlatego nie mogła być pominięta w tej sprawie.

Uprawnione jest zatem stwierdzenie, że skarżący nie wykazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[a.†]

